Stev. 274 Poštnina plačana v gotovini (Conto corrente con la posta) V Trstu, v petek 2. decembra 1921 Posamezna številka 20 stotink Letnik XLVI

Izhaja — izvzemši ponedeljek — vsak dan zjutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega štev. 20, I. nadstropje. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina — Lastnik tiskarna Edinost. — Tisk tiskarne Edinost. — Naročnina znaša na mesec L 7.—, pol leta L 32.— in celo leto L 60.—. — Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 stot. osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L 1.—, oglasi denarnih zavodov mm po L 2. — Mali oglasi po 20 stot. beseda, najmanj pa L 2. — Oglasi, naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega štev. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

VRATA V BODOČNOST

Vesti, ki nam ravnokar dohajajo iz Jugoslavije, poročajo, da se onstran meje praznuje največji dan Srbov, Hrvatov in Slovencev resno in trezno, toda v znamenju največje svečanosti. Zgodovinski spomin na zedinjenje vseh treh bratov v enotno državo, misel na osvoboditev iz stoletja trajajočega trpljenja in suženjstva stoji visoko nad vsemi strankarskimi boji in vsakdanjimi spori. Ta največji dogodek v povestnici Jugoslovanov stopa ta dan v vsej svoji ogromnosti in vsem svojem sijaju pred oči vsega naroda in zatemnjuje za hip vsa še tako ostra in trpka nasprotja v državi. Osvobojenje in zedinjenje je odprlo Srbom, Hrvatom in Slovencem vrata v veliko bodočnost. Od tu naprej gre pot jugoslovanstva navzgor in nije več sile na svetu, ki bi mogla zadržati mladi, moči in zdravja trepetajoči narod v razmahu njegovih sposobnosti. Ujedinjenje je razvezalo vse skrite in speče sile Jugoslovenov in že so začele žuboreti v svet in preobrazovati vse življenje nove države.

Naši bratje večkrat skromno in s skepso govore o uspehih, ki so jih dosegli v treh letih svojega državnega življenja. Jugoslovanski tisk je često zmeren v hvali obstoječih razmer. Mi pa, ki gledamo iz daljave in so nam tuji strankarski vidiki, smo v stanu gledati dogodke v večjih obrisih in zasledujemo javno življenje onstran meje le v njegovih bistvenih potezah. Zato se nam prikazujejo skozi vso strankarsko živahnost, skozi vse valovanje javnih bojev razvojne črte, ki vodijo odločno in neprekinjeno naprej v močno državno prihodnost. Utrjevanje in neprestano širjenje življenjskih temeljev nove države nas navdaja z velikim zadoščenjem. Malo je dežel, ki bi bile v kratki dobi treh let podale take dokaze življenjske moči. Če pomislimo, da je bila mlada država ob svojem postanku v brezdnu vojne razruvanosti, da so bile cele pokrajine sama pustinja, da je jugoslovanski narod prelil skoro polovico svoje srčne krvi v boju za svoje osvobojenje, potem črpamo iz dogodkov, ki so se zvršili v treh letih onkraj meje, ponosno spoznanje, da je žilavost Srbov, Hrvatov in Slovencev nezlomljiva. V želi brez pravih železnic, brez cestà, brez tehničnega orodja, brez zadostnega števila uradnikov, brez preteklosti, brez izkustva se je izvršilo konsolidacijskega dela toliko, da bi ga ne mogel izvršiti več noben drugi narod. Samò primerjanje prvega leta državnega obstanka z današnjim stanjem more človeku dati pravo sliko storjenega dela. Državna uprava je skoro v ravnotežju, promet je urejen, javna varnost je zaščitena, zakoni so izvršujejo, davki se redno plačujejo, državna avtoriteta je močna in vse stranke in struje dežele jo upoštevajo. Državna oblast izvršuje svoje naloge, kakor jih v povojnem času morejo vršiti samo stare države s politično preteklostjo.

Kar je najbolj presenetljivo za opazovalca iz daljave, je gospodarski razvoj, ki ga je premerila mlada država v tej skromni dobi. Listi, ki jih prejemamo iz Jugoslavije, poročajo skoro v vsaki številki že tri leta brez prestanka o ustanavljanju novih tovarn in najmnogoličnejših gospodarskih organizacij. Zidajo se nove ceste in nove železnice, gradi se trgovsko brodovje. V času industrijske krize, ki divja skoro po celem svetu, opazujemo v novi državi najživahnejše gospodarsko obnavljanje, vsestransko izrabljanje prirodnih zakladov. Veliko in izjemno je pač naravno bogastvo, s katerim je oblagodarjena mlada država. Ljubljanski velesejem je bil najzgovornejše spričevalo gospodarskega razvoja, ki ga je pretekla dežela po osvoboditvi.

Nočemo govoriti o velikih uspehih na kulturnem in prometnem polju. Nove univerze, trgovska visoka šola, tehnika, gledišča govore razločno, da je kulturno življenje Jugoslavije v polnem razmahu. Kar je tvorilo le smele želje in drzne zahteve prejšnjih pokolenj, se je v dobi prvih dveh let uresničilo in se zdi danes samo po sebi umevno. Nove pridobitve se zdè naravne, da se nihče več ne zaveda, kako so se Jugosloveni zanje stoletja zaman borili.

Ob pogledu na zmerjeno pot mislimo, da je Jugoslavija na letošnji praznik ujedinjenja lahko zadovoljna in ponosna.

Jugoslavija

PROSLAVA DRŽAVNEGA PRAZNIKA UEDINJENJA SRBOV, HRVATOV IN SLOVENCEV

LJUBLJANA, 1. Danes se praznuje širom kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev prvi in edini državni praznik, dan uedinjenja treh plemen v en sam narod. Zgodovina Jugoslovenov ne pozna nobenega tako pomembnega in sijajnega dneva, kakor je 1. december 1918., ko so se po sto in stoletja trajajočem trpljenju in robstvu uedinili prostovoljno vsi trije bratje v lastni, enotni in svobodni državi. Svojemu pomenu primerno se današnji dan tudi sijajno praznuje. Vsepovsod se darujejo svečane zahvalne maše. Trgovine so zaprte, vsi obrati počivajo, šole praznujejo, šolska mladina je pritegnjena k praznovanju. Ljubljana ima praznično lice, ni je skoraj hiše, raz katero bi ne plapolala narodna in državna zastava. Zvečer se bo vršila v veliki dvorani hotela «Union» slavnostna prireditev Udruženja jugoslovenskih novinarjev. Praznovanje in veličastno razpoloženje pričata, da se narod zaveda, kaj mu je prineslo uedinjenje, in dokazujeta njegovo zrelost.

Subvencija parobrodarskih družbam v Jugoslaviji

BELGRAD, 1. Zakonodajni odbor je odobril subvencijo jugoslovenskim parobrodarskim družbam na Jadranskem morju. Finančni minister je pooblaščen, da izplača parobrodarskim družbam subvencijo v znesku 10 miljonov dinarjev.

Železniška zveza Monakovo - Ljubljana-Belgrad

LJUBLJANA, 1. Iz Berna poročajo: Mednarodna železniška konferenca je razpravljala o železniški zvezi Nemčije z Jugoslavijo. Nameravajo uvesti posebne direktne vozove, priklopljene k brzovlaku Monakovo - Trst. Na ta način bi se dosegla direktna zveza Monakovo - Trst-Ljubljana - Zagreb - Belgrad.

Miriditi proti tiranski vladi

BELGRAD, 30. Predsednik miriditske republike Marko Gjoni je poslal svojemu ministru za vere profesorju Ašiku nastopno pismo z naročilom, naj v zmislu pisma napravi korake. Pismo se glasi: Prizren, 25. novembra. V času, ko se nahaja ententna komisija, katero so zahtevali v Ženevi miriditski delegati, v Tirani, da dá popolno svobodu narodu, manifestiramo svoje želje in zahteve. Tiranska vlada dela z vsemi močmi na to, da bi iztrebila krščanstvo na severu in da bi pokazala vsemu svetu, da Miriditov ni. Prosim vas, da napravite korake pri papežu, pri poslaniški konferenci in pri zastopnikih vlade v Belgradu in da sprožite v časopisju vprašanje, ali se nahaja mari ententna komisija zato v Tirani, da zahteva od nje muslimanska vlada pravico, da sme zatirati krščanski narod. Ali je znano poslaniški konferenci in Zvezi narodov, da turška vlada v Tirani stremi po tem, da bi se iztrebil krščanski narod v Albaniji? V tem težkem položaju apeliramo v imenu svojega naroda z vsem zaupanjem posebno na papeža in zahtevamo njegovega varstva pred brezprimerno nepravičnostjo, ki jo vedno kaže napram nam tiranska vlada.

Jugoslovanski pesniški večer v Frankfurtu

LJUBLJANA, 1. Dne 10. m. m. je priredila Nemško - jugoslovanska družba v Frankfurtu jugoslovanski pesniški večer. S. Herman Wendel je predaval »Uvod v jugoslovansko pesništvo«. Gledališka igralka Gerda Müller in igralec E. Karchow sta recitirala najboljše jugoslovanske pesniške proizvode, med temi Prešernovo »Napitnico«, Aškerčev »Dvorski norec« in Župančičeve »Oranže«.

Živina kot vojna odškodnina

LJUBLJANA, 1. Iz Bolgarije in iz Nemčije je jugoslovenska vlada že dvakrat prejela velike transporte živine kot vojno odškodnino. Toda obakrat je utrpela država občutno škodo pri prodaji te živine, ker jo je prevoz živine sam iz omenjenih držav več veljal kot je izkupila od živine. Sedaj je minister Pucelj odločil, da se preostanek živine, ki naj bi jo dobila jugosl. država, proda kar na licu mesta, kjer se živina prevzema, ne da bi živino prepeljavali v jugoslovensko državo.

Novi stanovanjski zakon

LJUBLJANA, 1. V Belgradu pripravljajo nov stanovanjski zakon, po katerem se začne svobodna odpoved stanovanj 30. aprila 1922. To velja pa le za stranke, ki imajo v najemu stanovanja in katerim se je za l. 1921. predpisalo nad 2000 din. direktnega davka. Ostala stanovanja ostanejo neodpovedljiva do 1. maja 1923. V slučaju sporov zaradi višine najemnine bodo odločala posebna sodišča. S stanovanji, ki bodo na katerikoli način postala prosta, bo razpolagala stanovnjska oblast; vendar bo prepuščeno strankama — hišnemu posestniku in ajemniku — da se dogovorita. Šele v slučaju, da bi se sporazum ned osegel, bo končnoveljavno nakazala stanovanje stanovanjska oblast. Nove zgradbe so svobodne vseh omejitev, določenih v tem zakonu.

Italija

Razprava o vladni notranji politiki v zbornici

RIM, 1. V včerajšnji seji zbornice se je nadaljevala razprava o vladni notranji politiki. Pred začetkom razprave o tem vprašanju je dobil poslanec Federzoni od vladnega zastopnika odgovor na svojo interpelacijo o menjavi denarja v Zadru. Zakladni podtajnik Tangorra je izjavil, da je vlada naredila, kar je mogla.

Poslanec in bivši minister Labriola je na dolgo kritiziral notranjo politiko sedanje vlade in hvalil notranjepolitično delovanje prejšnje vlade, katere član je bil, seveda, tudi on. Poudarjal je, da so pomanjkljivosti v politiki sedanje vlade bolj odvisne od nerazumevanja italijanskega vprašanja nego od oseb, ki tvorijo vlado, ker vkljub nasilnemu boju med strankami obstoja vendar splošna želja po notranjem mnogo slabši nego položaj, ki ga je ustvarila Giolittijeva vlada, ki je znala rešiti zelo težka vprašanja, pred katerimi se je miru. Bonomijeva vlada pa ni znala izkoristiti te splošne želje. Sedanji položaj je nahajala: boljševizem, reško vprašanje in fašizem. Sedanja vladna sestava ne more po njegovem mnenju privesti do rednih razmer.

Država se sedaj nahaja pred tremi ogromnimi vprašanji: vzpostavitev državne kontrole nad vojsko, vzpostavitev rednega finančnega in gospodarstvenega stanja, vzpostavitev kulturnega in socialnega razvoja. Ministrski predsednik se izgovarja, češ: sedanja sestava zbornice omogoča samo koalicijsko vlado, ki pa ne more imeti enotnega in točno določenega programa. Po mnenju bivšega ministra je to le izgovor, kajti koalicija ni zmešnjava, če si zna ministrski predsednik ohraniti dovolj ugleda in ne prepušča vodstvo državne politike sedaj tej, sedaj oni parlamentarni struji. Pod sedanjo vlado vladajo fašisti socialisti ali pa ljudska stranka, industrialske ali delavske organizacije. Edina, ki ne more doseči, da bi bila spoštovana, je država. Namesto ene države jih je sedaj v Italiji nekoliko.

Poslanec Labriola je kritiziral delovanje ljudske stranke, ki zahteva od države konfesionalno politiko, in socialistične stranke in je prišel do zaključka, da je vse delo na polju socialne zakonodaje le zasluga liberalnih in demokratskih strank.

Končno je Labriola govoril o fašizmu, kateri se mu ne zdi tako zelo nevaren, ker končni cilj mu je vendar socialni red. Ko bo družabni red vzpostavljen od države — meni Labriola — bo fašizem izginil sam ob sebi, ker bo ali z državo, ali pa proti nji; če bo proti državi, ga bo ta uničila. Labriola je končal svoj govor z apologijo novoustanovljeni demokratski stranki, v katero bo tudi sam vstopil.

Dočim je govor poslanca Labriole potekel precej mirno, je povzročil govor socialističnega poslanca Vacirca silen prepir med fašisti in socialisti. Vacirca je govoril o fašistovskih bojnih pripravah za kongres v Rimu. Tekom njegovega govora je moral predsednik zbornice ponovno pozvati fašistovske poslance k redu. Ker pa vse to ni nič pomagalo, je prekinil sejo za nekoliko časa. Po zopetni otvoritvi seje je prišlo do incidenta med poslancem Vacirco in fašistovskim poslancem Torre, kateri je prvemu očital, da je kmetom ukradel 60.000 lir. Torre se je izgovarjal, da so pisali o tem listi. Ker je Vacirca zahteval, naj se mu pove, kateri listi so to pisali, je predsednik zbornice odločil, da bo moral poslanec Torre prinesti k prihodnji seji tozadevne liste. Če jih ne prinese, bo lahko vsak izvajal posledice, ki se mu bodo zdele primerne.

Reški legionarji proti novi fašistovski stranki

FIRENCE, 1. Včeraj se je vršil občni zbor florentinskega odseka reških legionarjev. Na zborovanju je bila sprejeta resolucija, v kateri se poudarja, da reški legionarji ne morejo pripadati novi fašistovski stranki, katera izključuje iz svojega programa «Karnarsko listino», ki vsebuje za legionarje ves njihov program. Legionarji se bodo držali le navodil, ki jih izda njihov centralni odbor sporazumno s «Poveljnikom» (D'Annunzijem).

Pred železničarsko stavko?

RIM, 1. Vsled uporabe čl. 56 proti železničarjem, katerih dohodki so se vsled tega občutno znižali, se javlja, da so železničarji sklenili proglasiti stavko. Stavka bi se baje začela 3. decembra. Z druge strani se zatrjuje, da je vest o sklenjeni stavki neutemeljena. Oficiozna agencija «Volta» pa na vsak način trdi, da je stavka gotova stvar.

Francija

Zakaj polaga Francija toliko važnost na podmornice?

PARIZ, 30. «Temps» je objavil članek, v katerem razlaga, zakaj polaga Francija večjo važnost na podmornice kako na velike bojne ladje. Finančni položaj Francije — pravi list — ne dovoljuje, da bi vlada trošila velike svote za gradnjo velikanskih oklopnic. Francija si ne more niti misliti, da bi njene atlantske in severne obale mogle služiti kot oporišče za napadalne operacije, toda mora pa absolutno misliti na to, da si zavaruje svoje zveze s severno Afriko. Upamo, da bo francosko - angleško prijateljstvo močnejše kot razne lažnjive vesti in da Francija ne bo prisiljena ščititi svoje zveze proti Italiji, temveč da ji bo italijanska mornarica pomagala kakor bi pomagala francoska mornarica Italiji. Toda Sredozemsko morje je podobno velikemu križišču in novi potniki so se pojavili na njem. Francija, Anglija in Italija ne morejo predvidevati, s kakšnimi ovirami bodo morale računati v bodočnost med Gibraltarjem in Port Said-om, med Marseille-o in Alžirijo, med Palermom in Tripolitanijo.

Roparski napad. — Ruski begunec se boril pet ur proti celemu oddelku policije

NICA, 30. Vsa Nica je pod vtisom roparskega napada, ki ga je izvršil 29-letni ruski begunec Peter Rjabov pretekli ponedeljek proti bogati Ruskinji gospe Franek v ul. Maréchal Joffre. Rjabov je vdrl v njeno stanovanje opoldne, udaril jo je s kladivom po glavi, da bi jo lahko okradel. Gospa Franek se ni onesvestila vsled udarca, temveč je začela klicati na pomoč. Rjabov je zbežal. Na ulici ga je hotel prijeti neki policist ter je streljal proti njemu, ne da bi ga zadel, temveč je bil sam ranjen. Policistu je pritekel na pomoč neki raznašalec brzojavk. Rus je tudi njega napadel in ga ustrelil. Ranil je še nekega civilista in nato se je zatekel v neko hišo v ulici Promenade des Anglais, kjer se je zabarikadiral v neki sobi v pritličju. Zagrozil je da bo ustrelil vsakega, ki bi hotel priti v sobo.

Policija je obkolila hišo. Poklicani so bili tudi ognjegasci z vsem orodjem. Prišla je še druga pomoč, tako da je oblegala upornega Rusa več ko ena četa mož. Nazadnje so prinesli na bojišče tudi nekoliko bomb z zadušljivimi plini, da bi z njimi prisilili upornika, da pride iz svoje utrjene sobe. Pri obleganju je bil tudi župan mesta Nice in nabralo se je bilo tudi ogromno radovednih gledalcev. Okoli petih popoldne je prišel neki drugi Rus ter se je ponudil policiji, da bo upornika pregovoril, naj se vda. Začela so se pogajanja med obema Rusoma ter so se končala s tem, da je uporni Rus bil pregovorjen, naj pride iz svojega skrivališča. Ko je prišel Rjabov na ulico, se je še nadalje upiral, toda bil je kmalu premagan in odpeljan v zapor.

Angleško - nemska pogajanja in francosko javno mnenje

PARIZ, 1. Listi naglašajo dejstvo, da je obisk Rathenaua in Stinnesa prišel ob istem času kot znani govor Lorda Curzona in angleška nota proti francosko - turškemu sporazumu. «Journal» posnema vest, da je Bradebury predlagal angleški vladi, naj dovoli Nemčiji moratorij, ter dostavlja, da je zelo čudno, da je Bradebury stavil svoji vladi takšen predlog brez znanja drugih članov reparacijske komisije. List naglaša, da ni bila reparacijska komisija nikdar za takšen predlog, temveč je enoglasno zaključila, da Nemčija lahko plača, kakor so vedno trdili francoski izvedenci in kar še vedno zahtevajo. Listi se tudi čudijo, da so se o tem vprašanju že začela v Londonu pogajanja in se vršijo v odsotnosti glavnega upnika, ki je Francija.

PARIZ, 1. Z ozirom na govor Lorda Churchilla pravi «Temps», da se popolnoma strinja z mnenjem, da bi napredujoča Nemčija mnogo pripomogla k gospodarski obnovitvi Evrope. Toda — nadaljuje «Temps» — treba je naglasiti sledeče: 1. Treba je najprej vedeti, ali bi bila Nemčija zadovoljna s takim sporazumom, kakor si ga predstavlja Churchill; 2. ako je koristno vzpostaviti napredek Nemčije, je tudi gotovo koristno, da se ne uniči napredek Francije, ki je bila glavna žrtev zadnje vojne; 3. da se napravi red v nemških financah, je predvsem potrebno, da se odpravijo nekatere žalostne zlorabe.

Anglija

Pogajanja med Anglijo in Nemčijo. — «Times» pravi, da bi znala dovesti do razpada angleško - francoske zveze

LONDON, 1. Neka vest Reuterjeve agencije pravi, da ni bil stavljen poslaniški konferenci nikak predlog za odpravo vojaških odredb proti Nemčiji. Zatrjuje se, da konferenca ni storila še nikakega sklepa o tem vprašnju, dasi se zadeva že delj časa proučuje.

LONDON, 1. «Times» piše, da z obiskom Rathenau-a in von Simonsa v Londonu in s prijaznim sprejemom, ki so jima priredili nekateri angleški krogi, nikakor ne bodo razpršili nezaupanja, ki se je lotilo velikega dela francoskega javnega mnenja vsled zadnjih dogodkov. List dostavlja, da se bo francosko - angleška zveza lahko smatrala za rajnko, ako bi Anglija začela z Nemčijo kaka dvoumna pogajanja, ki bi dala Francozom misliti, da Angleži ne marajo več podpirati upravičenih francoskih zahtev.

LONDON, 1. Poluradno glasilo angleške vlade «Daily Chronicle» piše, da je upati, da se Francija ne bo protivila, ako bi Anglija predlagala, naj se Nemčiji dovoli moratorij.

LONDON, 1. Glasom izjav, ki so jih objavili te dni tukajšnji listi in ki izhajajo iz dobroobveščenih krogov, se na Angleškem resno misli na to, da bi se Nemčiji dovolile razne olajšave pri plačevanju odškodnine. Nedavni obisk nemškega veleindustrialca von Stinnesa v Londonu je znatno pripomogel k temu, da je začela angleška vlada resno razmišljati o slabem finančnem položaju Nemčije. Stalno padanje nemške valute ima zelo slabe posledice za vso angleško trgovino. Vsled slabe nemške valute je ves nemški trg za angleško blago popolnoma zaprt. Kakor znano, je bila nedavno reparacijska komisija v Berlinu, kjer je proučevala sedanje gospodarske razmere v Nemčiji. Sir John Bradbury, angleški zastopnik v omenjeni komisiji, je sestavil po svojem povratku obširno poročilo o tej preiskavi reparacijske komisije. Angleški ministrski svet bo razpravljal o tem poročilu na svoji jutrišnji seji. Misli se, da bo angleška vlada predlagala, naj se Nemčiji dovoli moratorij za dobo dveh ali treh let, kolikor prihajajo v poštev nemški dolgovi napram zaveznikom. Angleški vladni krogi mislijo, da bi se na ta način omogočila hitra obnovitev nemškega gospodarskega življenja in dosledno tudi obnovitev trgovske dejavnosti med Anglijo in Nemčijo.

Kakor je pokazala dosedanja izkušnja, je mogla Nemčija plačati svoje dosedanje obroke le za to, ker je obenem izdajala ogromne svote novega papirnatega denarja. Ako bo nadaljevala po tej poti, bo nemška valuta še bolj padla. Angleška vlada stoji na stališču, da se bo morala Nemčija obvezati, da preneha z izdajanjem novih bankovcev, preden bi Anglija privolila v kakršnesibodi popustitve. Obenem misli angleška vlada, da je to edini način, da se k plačevanju nemške odškodnine pritegnejo tudi imoviti nemški veleindustrialci.

Kakor pri vseh drugih vprašanjih, ki izhajajo iz mirovne pogodbe, tako se bo tudi v vprašanju dovolitve moratorija gotovo pojavilo ostro nesoglasje med Anglijo in Francijo, ki bo znatno oviralo rešitev tega važnega vprašanja. Zadržanje francoske vlade ni še znano, toda Angleži računajo s tem, da se tudi v Franciji zavedajo nevarnosti, ki preti vsled sedanjega nevzdržljivega finančnega položaja v Nemčiji. Sicer pa se naglaša, da ne gre nikakor za brisanje kakega obroka nemške vojne odškodnine, temveč le za to, da se plačilo najbližjih obrokov le odloži.

Angleži za trojni sporazum med Anglijo, Francijo in Nemčijo

LONDON, 1. Lord Winston Churchill je imel javen govor, v katerem je razpravljal o washingtonski konferenci. Rekel je, da se sedanja mednarodna politika zrcali v trojnem sporazumu med Ameriko, Anglijo in Japonsko, katerega naloga je, da zagotovi mir na Tihem oceanu. Churchill pa je dostavil, da je potreben še drugi trojni sporazum za Evropo. Ta sporazum bi se lahko obrazoval med Anglijo, Francijo in Nemčijo in bi pripomogel do tega, da bi se Evropa zopet vzdignila na noge in obnovila svoje finance. Mi se ne smemo sprijateljiti z Nemčijo na račun Francije — je rekel Churchill — toda gotov sem, da bo modrost francoskega naroda prepričala Francoze, da je blagostanje Nemčije edino sredstvo, s katerim se da Evropa zopet povzdigniti in prenoviti. Churchill je dostavil, da ga veseli, ker kažejo evropski državniki v zadnjem času vedno več zdravega zanimanja za finančno vprašanje. Malo potrpežljivosti in dobre volje in gotovo bo nastala nova doba, ki bo ravno tako lepa, kot je bila doba, v kateri so veselo in zadovoljno živeli naši predniki.

Angleško - irska pogajanja. — Novi predlogi angleške vlade

LONDON, 1. Včeraj popoldne in zvečer so se vršila dolga pogajanja med angleško vlado in fenijanskimi zastopniki. Vlada je stavila nove predloge, ki so takšni, da jih bodo najbrže sprejeli fenijanci in Ulsterjanci.

Avstrija

Avstrijski državni zbor odobril benečanski dogovor

DUNAJ, 1. Danes je avstrijski državni zbor soglasno odobril benečanski dogovor. Kancler Schober je izjavil, da predlaga državnemu zboru ta dogovor v odobritev le pod pritiskom entente, ker ne ve, kako bi mogla Avstrija priti drugače do dela Burgenlanda. Izrazil je tudi upanje, da bo šopronjsko prebivalstvo glasovalo rajši za avstrijske brate nego za madžarski denar.

Listi objavljajo medtem besedilo dogovora, ki določa med drugim, da je Madžarska dolžna Avstriji odškodnino zaradi zakasnjene izročitve Burgenlanda. Pokrajina se bo morala izročiti državi, ki si jo izvoli prebivalstvo, osem dni po glasovanju. Po določbah medzavezniške vojaške misije v Šopronju bodo imeli pravico do glasovanja vsi oni, ki so dokončali 21. leto in so rojeni v plebiscitni zoni, ali pa prebivajo tam od 1. januarja t. l. Glasovanje bo kontrolirala komisija, sestavljena od 3 ententnih častnikov, enega avstrijskega in enega madžarskega poverjenika. Vsaka propaganda je prepovedana. Listi javljajo tudi, da pride na dan glasovanja v Burgenland oddelek angleških, italijanskih in francoskih čet pod poveljništvom angleškega generala Hennickerja iz Gornje Šlezije.

Grška

Grki zaplenili italijanski parnik, ki je vozil orožje za kemaliste

ATENE, 1. Listi javljajo, da je poveljnik križarke «Yperkhi» ustavil italijanski parnik, ki je vozil orožje za kemaliste. Na parniku je bilo 9 aeroplanov italijanskega vira, dva miljona in pol Mauserjevih patron in veliko drugega vojnega materiala.

Shod v Postojni

(Nadaljevanje.)

Preidem k gospodarskim vprašanjem, ki se tičejo v prvi vrsti Postojne. Spominjam na vprašanja, oziroma interpelacije, ki sem jih stavil na vlado v pretečenem zasedanju. Prva je bila glede ceste Postojna - Idrija, ki se ima izpeljati čez Zagon Belsko po Windischgraetzovi cesti do Godoviča, kjer naj se združi na italijanskem teritoriju s sedaj obstoječo cesto Logatec-Idrija. S to cesto bi bilo mestu Idriji pomagano, ker bi dobilo najkrajšo zvezo s železnico na Postojno, koristna pa bi bila tudi za vasi naše okolice, ki nimajo sedaj prave zveze s Postojno. Tozadevni odgovor je bil povoljen in vlada je v ta namen za začetna dela določila prispevek 400.000 lir. Druga interpelacija je bila zastran podaljšanja vipavske železnice do Postojne. Tudi tozadevno ne stoji stvar.

tako slabo. Gre le zato, ali se naj zveže ta železnica v Postojni ali v Prestranku z južno železnico. Na shodu v Vipavi dne 9. p. m. so se volilci enodušno izrekli za železnico Ajdovščina - Postojna, ker jih na naše mesto vežejo tudi drugi gospodarski in uradni posli. Pa tudi mi se moramo ogrevati za zvezo s Postojno, ker bi bila večina krajev Podnanoške doline brez železniške zveze in je v Postojni in okolici nekaj industrijskih podjetij, ki bi zasigurali rentabiliteto te železnice. Umestno bi bilo, da se danes stavi tudi tozadevna resolucija, kakor so to storili Vipavci na svojem shodu. Pri tem ne morem zamolčati, da so se našli ljudje, ki mi hočejo očitati, da se potegujem za to železnico, ker je ista tudi v mojem interesu. Tako govorjenje je jako nepremišljeno. Saj je res tudi v mojem interesu, da steče ta železnica, pa mislim, da to ni nobena nesreča, ampak da je to še prav, ker se bodem za to zadevo tem intenzivneje poganjal in bo končni efekt vendar le v splošno korist.

Tretja interpelacija se je tikala našega vodovoda. Tozadevnega odgovora pa ne morem ugodnim imenovati. Skliceval sem se na to, da bo vodo, če se napelje iz Stran v Postojno, tudi lahko južna železnica za svoje potrebe dobivala. Odgovor se je glasil, da si bo železnica pomagala s poglobljenjem dosedanjega vodovoda pod našim kolodvorom in da namerava železnica graditi črepalnico v Ležečah, kamor naj bi se voda črpala iz Reke. Glede denarnega prispevka vlada nič ne govori. Ta tolikanj potrebni vodovod je proračunjen na 2,400.000, od katerih naj bi plačala naše občina 3 petine t. j. 1,440.000 lir. Hrenovška pa ostanek. Lokalna vlada je po našem gospodu civilnem komisarju obljubila prispevka 1,000.000 lir in pričakujemo, da bo g. komisar dano besedo tudi držal, da ne ostane samo pri obljubi. Do sedaj smo prejeli že dosti obljub pa malo dejanj. Pričakujemo več dejanja pa manj obljub. Brez obljubljenega miljona pa ta projekt, ki bi bil v korist obema občinama, ni izvršljiv, ker bi občini tega bremena ne mogli prenesti. Tudi odplačilo ostalega dolga, bi se moglo vršiti le v večletnih obrokih, kar je toliko bolj upravičeno, ker nima služiti vodovod le sedanjosti ampak tudi našim potomcem. 19. 9. t. l. je izšla od tukajšnjega civilnega komisariata naredba, po kateri ne sme nihče sekati les in drv brez dovoljenja v gozdovih, ki so v varstvu. Potem se je ta prepoved ublažila tako, da se smejo sicer za lastno rabo sekati drva in les, za kupčijo pa se mora prositi dovoljenje. Da se strankam prihranijo tozadevne poti na komisariat je dovoljeno, da vsakdo ki hoče sekati za kupčijo, prijavi to svojemu županstvu, ki naj zbira te objave in jih skupno odstopi komisariatu v rešitev. Priporočljivo bi bilo, da županstva od slučaja do slučaja pozivljajo z oklici pred cerkvijo, da naj tozadevno javijo posestniki koliko in v kakem gozdu nameravajo sekati. Ako je sekanje upravičeno, se bo tam ugodilo. Končno naj omenim, da je prispelo oni trenotek, ko je postala Postojna obmejno carinsko mesto, semkaj mnogo naših italijanskih sodržavljanov. Mi smo navezani eden na drugega, mi moremo skupno živeti, zahtevamo pa da se spoštujejo naše šege in navade, kakor hočemo tudi mi njim nasproti to storiti. Le na ta način je skupno in mirno življenje mogoče, katerega si vsi želimo.

Sem pri kraju s svojimi izvajanji. Naj se ne smatrajo kot ost proti vladi, pač pa kot dobrohoten opomin na vlado, da nastopi pot pravičnosti jugoslovenskemu narodu nasproti. Imela bo namreč država le take državljane, kakoršne si bo vzgojila. Mi ostanemo pri naših pravicah, naj bo politika vlade nam nasprotna ali dobrohotna. Vztrajno hočemo braniti naše pravice pod geslom Jurčičevega Tugomerja: «Ird bodi neizprosen mož jeklen, kadar je braniti narodu dom in pravice». Tega načela se hočemo vedno držati in sigurno pridemo polagomo do boljše bodočnosti, k čemur Bog pomozi.

Govor posl. Wilfana in resolucije priobčimo jutri.

Dnevne vesti

Iskreno častitamo! Minuli teden se je poročil na Sv. Gori dr. Josip Bitežnik z gospodično Cili Fornazarič iz Solkana. Mladi ljudski organizator, ki je posvetil vse svoje moči kulturni in socialni povzdigi našega ljudstva, naj bo prisrčno pozdravljen! Njegova nevesta, ki se je odločila spremljati ga skozi vse svoje življenje, naj bo pozdravljena!

Dobra lekcija! Pred kratkim so se pojavljali v tržaških laških listih razni članki, v katerih se je napadalo dosedanje načelstvo velike konsumne **zadruge «Unione Cooperativa»**, češ da je preizrazito strankarsko, namreč republikansko, da slabo upravlja in da mora biti ta največja laška zadruga, ki se razteza na vso Julijsko Krajino in šteje preko 12 tisoč članov, povsem «nepolitična». Da dosežejo svoj namen in strmoglavijo dosedanje vodstvo zadruge, so sestavili nekateri srboriti člani svoj «comitato», ki se je postavil pod okrilje tukajšnje fašistovske organizacije, prirejal shode v dvorani «Dante», preskrboval časopise «Nazione», «Piccolo» in «Ero Nuovo» s članki, polnimi vseh mogočih očitanj na naslov zadružnega vodstva, in klical člane z lepaki na boj proti oficielnim kandidatom zadruge. Značilno je bilo, da so ti gospodje zahtevali še zadnje dni celò vpis znanih fašistov. Toda na občnem zboru v nedeljo, 20. min. meseca so dobili ti gospodje prav občutno po prstih. Že pri razpravi obračuna se ni upal nihče resno nastopati s kritiko dosedanje uprave, dasi so prej tržaški listi tako marljivo tekmovali z najrazličnejšimi očitanji na njen naslov; pri volitvah pa je prejela **«nepolitična»** lista fašistov le 146 glasov, dočim je 936 zadružnikov izvolilo dosedanje «politično» načelstvo z znanim republikancem g. Diomedom Bencom na čelu.

To je sicer le osamljen primer, da se je močna skupina Italijanov odpovedala oficielnemu vodstvu dosedanjih tržaških politikov, in zato mu tudi ne pripisujemo bogvekakega pomena. Dobro nam je namreč znano, kako je laško občinstvo v svojem političnem mišljenju odvisno od onega, ki zna bolj kričati in farbati. Vsekakor pa je dobro, da se zabeleži dobra lekcija, ki jo je dalo laško uradništvo gospodom. Ta lekcija je znak, da mogotcem ni zagotovljeno trajno nadvladje.

O to ljudsko štetje! V «Osservatore Triestino» z dne 30 novembra 1921. je bil končno vendar-le objavljen italijanski zakon o ljudskem štetju, kateri je izšel v rimski «Gazzetta Ufficiale» dne 15. novembra. Zakon pa o «občevalnem jeziku,» sklenjen in datiran dne 12. novembra 1921.,... sploh še ni bil objavljen Torej ljudsko štetje se vrši, ali se je že izvršilo po zakonu, ki ni bil objavljen, torej **sploh ne obstoji!**

Reševanje spora med industrijalci in delavci. V Rimu so se včeraj sestali zastopniki industrijalcev in kovinarjev, da bi končno rešili spor, ki je privedel do splošne stavke. Delavce je zastopal poslanec Buozzi, tržaške industrijalce pa inž. Sacerdoti. Kot vladni zastopnik se je udeležil razprave minister dela Bereduce. Industrijalci so vztrajali na stališču, da ne morejo iti pri svojih popustitvah dalje, nego so šli pri italijanski delavski zbornici.

Roparji v tržaški okolici. Še te nadloge nam je bilo treba! Poročajo nam, da so se utaborili na katinarski cesti pod Montebelom pravcati roparji, ki napadajo potnike na takozvani «sežganki.» Iznenada in pri belem dnevu stopijo na cesto našemljeni moški in nastavljajo potnikom samokres na prsa. Če bi kdo hotel bežati, ga na oni samoti prav lahko ustrelijo; za to jim tudi izročajo ljudje brez obotavljanja ves denar, ki ga imajo pri sebi, da si rešijo vsaj življenje. V minulem tednu so se prijavili štirje taki roparski napadi, ki so se izvršili vsi pri belem dnevu. Tudi te dni ni varno hoditi po oni cesti in sinoči so čuli sumljive glasove tudi okoli posameznih hiš gornjega Rocola. Opozarjamo na to novo nevarnost one odaljene potnike, ki ne vedò še o tem, da naj ne hodijo brez večjega spremstva po oni cesti.

Od Sv. Jakoba. Tukajšnje mladinsko društvo «Prosveta» priredi v soboto, 3. t. m. točno ob 19 in pol v dvorani DKD pri Sv. Jakobu javen zabavni večer z zelo zanimivim sporedom. Med drugim se vprizorite šaloigri «Demoklejev meč» in «Čarodejna brivnica». Delovala bo tudi šaljiva pošta, ki bo prinesla onemu srečniku, kateri bo imel največ razglednic krasen album. Ker jamči spored za najraznovrstnejšo zabavo, vabi na obilno udeležbo Odbor.

Našli sta se zadružna in posojilna knjižica «Kmečke hranilnice in posojilnice v Rodiku», ki se glasi na ime Antona Bernetiča iz Rodika, hšt. 7, in ena fotografija. Lastnik ju dobi v upravništvu «Edinosti».

Škedenj — Otvoritvena predstava. Dramatični krožek vprizori v soboto 3. t. m. točno ob 20. uri otvoritveno predstavo letošnje sezone I. Dolinar: «Cigani» malomestno šaloigro v 3 dejanjih. Režijo vodi g. K. Širok. Ker nastopi krožek prvič med ljudstvo v letošnji sezoni, se nadejamo naklonjenosti našega in oddaljenega občinstva, ki bo posetilo v velikem številu otvoritveno predstavo. Točno ob določeni uri se dvigne zastor.

Miklavžev večer! Kakor je bilo že pred časom objavljeno, priredi šentjakobska «Čitalnica» tudi letos po stari običajni šegi miklavžev večer, in sicer v nedeljo dne 4. decembra. Sv. Miklavž je obljubil, da pride to leto dvakrat, in sicer popoldne od 2½ uri za otroke in zvečer ob 7. uri s a m o za odrasle. Spored popoldne: 1. otroške deklamacije, 2. balet škratov, 3. Prolog sv. Miklavža v treh slikah in nastop Miklavža. Večerni spored: 1. «Solospev», poje gca. Kraljeva. 2. «Pomlad v gozdu», pojeta gca. Kraljeva in g. Karuza. 3. Šaljivi prizor: g. Sila. 4. «Vilija», pojeta gca. Kraljeva in g. Karuza s spremstvom zbora. 5. Prolog Sv. Miklavža: a) «Na zemlji», balet kmetic, b) «V peklu», balet peklenščakov, c) «V nebesih», balet angeljev, d) Nastop Miklavža z mnogoštevilnim spremstvom in razdelitev darov. 6. Prosta zabava in šaljiva pošta. Balete izvaja baletni odsek «Šentjakobske Čitalnice» pod vodstvom g. Bizjaka. Darila se bodo sprejemala samo v nedeljo zjutraj od 8. do 12. proti pristojbini ene lire, za shrambo in razdelitev v dvorani Konsumnega društva pri Sv. Jakobu. — Za obilno udeležbo se priporoča odbor «Šenjakobske Čitalnice».

* **Delavsko podporno društvo** sklicuje za nedeljo 11. decembra t. l. izreden občni zbor, ki se bo vršil ob 9½ v društvenih prostorih, ulica Romagna 26, II. Dnevni red: Izprememba pravil (zvišanje članskih prispevkov in podpor). — Odbor.

Sestanek slovenskih pravnikov se vrši v soboto, 3. decembra 1921 ob 20½.

Knjige «Goriške matice» se dobè danes od 17—19 ure. Poštni stroški: 25 stot.

Slov. akad. fer. društvo «Balkan». Danes ob 20'30 sestanek.

* **Učiteljsko društvo za Trst in okolico** sklicuje za nedeljo, dne 4. t. m. ob 10. predpoldne odborovo sejo v svetoivanski ljudski šoli. Ker je na dnevnem redu tudi «Samopoč učiteljstva», ne sme nihče manjkati. Predsednik.

* **Pevsko društvo «Ilirija».** Pevske vaje se vrše vsak pondeljek in petek točno ob 20 v navadnih prostorih. — Odbor.

Škedenj. Brzojavka iz nebes naznanja: «Obisk sv. Miklavža v Škednju je določen za v pondeljek 5. t. m. ob 7½ zvečer.» (Podpis nečitljiv). Odgovor: «Vse pripravljeno v veliki dvorani Gosp. društva. — Dramatični krožek.» Škedenjci! Veličasten obisk Vas čaka, požurite se z darovi, da bo Miklavž vesel in radodaren. Darove sprejema vrtnarica gospa Marica Trebčeva. Vsa vas naj pričkuje Miklavžev prihod v dvorani «Gosp. društva»! Da se gostje pri tem ne bodo dolgočasili, je vse preskrbljeno. Odbor.

Iz tržaškega življenja

Srečа v nesreči. — Dečko prišel dvakrat pod konje, a se je pri tem le lahko poškodoval. 15 letni kovaški vajenec Vincenc Alfeo, stanujoč v ulici Media št. 3, se je podal včeraj zjutraj na delo. Toda ko je dospel na Garibaldijevo tekališče, ga je povozila kočija. Dečko se je nepoškodovan izkobacal izpod konja in nadaljeval svojo pot. Napravil je jedva par korakov in že je ležal vnovič pod dvema konjema, ki sta bila vprežena v težak voz. To pot se je dečko — sicer k sreči le lahko — poškodoval na desnem kolenu. Kovaški vajenec je dobil prvo pomoč v mestni bolnišnici.

Ženska prepodila štiri tatove. Preteklo noč so vdrli štirje neznani tatovi v trgovino Filipa Zangrande v ulici Pozzo Bianco št. 6. Ropot ki so ga zbujali tatovi, je slišala gospa Ritocca, ki stanuje nad trgovino. Gospa je imela dovolj poguma, da je potolkla z metlo po podu in s tem prepodila predrzne tatove, ki pa seveda niso zapustili trgovine praznih rok: s seboj so vzeli za 650 lir raznih živil. Če bi jih pa gospa ne bila razgnala, bi ti malone izpraznili trgovino, kajti imeli so pripravljenih več cul z živili, da bi z njimi izginili.

Roparji v trgovini delavskih zadrug Sv. Mariji Magd. zg. Pred snočnjim okoli 7. ure so zapustili uslužbenci kakor po navadi trgovino št. 35 delavskih zadrug pri Sv. Mariji Magd. zg. (na reški cesti.) V trgovini sta ostala samo še mladenič in mladenka. Tedaj pa vstopi v trgovino kakih šest oboroženih tolovajev in zaukažejo obema, naj dvignita roke. Nekaj tolovajev je stražilo mladeniča in mladenko, ostali so pa premetavali po raznih predalih in se polastili 700 lir, denarja, ki je bil med dnevom inkasiran. Po storjenem činu so tolovaji nemoteno odšli.

Roparski napad pri Sv. Ani. Istega dne proti večeru je bil pri Sv. Ani napaden in oropan listnice z 280 lirami, srebrne ure ter zlate verižice v vrednosti 300 lir trgovec Ivan Martinič. Napadli in oropali so ga trije oboroženi, okrinkani tolovaji.

Zagoneten slučaj. V mlekarni Dominika Stmeonija v ulici Giorgio Vasari št. 14 je bila že delj časa uslužbena kot razprodajalka 20 letna Josipina Morusuttijeva, stanujoča v ulici Giuliani št. 11. V rečeno mlekarno je vstopil včeraj popoldne ob 2. uri neznanec (vsaj Morusuttijeva je trdila, da ga ne pozna) in si naročil osminko vermuta. Mladenič se je nato silil v pogovor z dekletom.

— Mraz je v tej mlekarni. —

— Mene ne zebe ... —

Pogovor se je čezdalje bolj razvil ko je prišel na dnevni red parfum, je potegnil neznanec iz žepa stekleničico z neznano tekočino, jo pomolil mladenki pod nos ter dejal s tresočim glasom:

— Ali se Vam dopade vonj? —

— Ne ... —

Komaj je izgregovorila mladenka to besedico, že ji je zlil neznanec tekočino v usta. Tedaj je mladenka na glas zavpila in se zgrudila nezavestna na tla. Tega se je mladenič zbal in pobegnil. Kaj je bilo v steklenici? Tega ni vedel povedati zdravnik rešilne postaje, ki je prišel pozneje na lice mesta, tega ni vedela povedati Morusuttijeva.

Sedaj pa pride drugo vprašanje na vrsto, ki je vsekakor zagoneteno: zakaj je zlil neznanec mladenki neznano tekočino v usta? Da bi jo oropal, je izključeno, kajti v mlekarni, kjer je uslužbena, ni mnogo inkasa. Upa se, da bo policija, ki se bavi s to zadevo, v najkrajšem času prinesla ta slučaj na svetlo.

Plin. 25 letna Elvira Fragiacomo, stanujoča v ulici Felice Venezian št. 23, bi se bila med spanjem kmalu zastrupila s plinom.

Vesti z Goriškega

«Razvalina življenja» v Mirnu pri Gorici. V nedeljo 4. decembra bomo imeli pri nas v dvorani gosp. Romana Faganelija (pri Grabcu) gledališko predstavo. Vprizorili bomo najnovejše dramatično delo našega pisatelja-prvaka Fr. S. Finžgarja ljudsko žaloigro «Razvalina življenja.» Začetek ob 4. uri popoldne. Ker je igra globoka in zanimiva ter se naši diletanti neumorno vadijo, smo uverjeni, da bomo imeli v nedeljo brezdvomno izreden umetniški užitek. Vabimo k obilni udeležbi vse domačine in sosede!

Poneverba. Ajdovščina, 30. nov. — Tukajšnja komunistična organizacija v razsulu. Strokovni tajnik Zaharija, njegov brat poslovodja v komunističnem konsumu ter mesar so izginili in opeharili ubogo delavstvo za tisočake. Delavstvo je skrajno razburjeno. Podrobno poročilo bo sledilo.

Iz Nabrežine. Na svatbi Pertot Hermana in Pavle Radovič so svatje nabrali za «Javno ljudsko knjižnico» L 112 za kar se jim odbor iskreno zahvaljuje.

Vesti iz Istre

Boljunec. V nedeljo, 4. decembra se vrši v prostorih gostilne g. Antona Sancina ob 9. uri izredni občni zbor podružnice Kmetijske zadruge v zvezi z gospodarskim predavanjem.

Borzna poročila.

Trst, dne 1. decembra 1921.

Tuja valuta na tržaškem trgu:

ogrske krone	3.40	3.60
avstrijsko-nemške krone	—.40—	—.45
češkoslovaške krone	26.10 —	26.50
dinarji	34.50 —	36.—
leji	15.75 —	16.75
marke	13.50 —	14.50
dolarji	22.75 —	23.90
francoski franki	169.— —	170.—
švicarski franki	449.— —	450.—
angleški funti papirnati	95.50 —	96.—
angleški funti, zlati	116.— —	118.—
napoleoni	93.— —	93.50

MALI OGLASI

SLUŽKINJO, pridno, zdravo, krepko in pošteno, veščo tudi italijanščine, sprejme takoj slovenska družina v Tržiču (Monfalcone). Vdove niso izključene, plača dobra. Veletrgovina z vinom, Via Trieste 117. 2203

CUNJE, bele, velike, čiste, kupujem po L 1 do L 4. Ulica Solitario 1. 2200

HARMONIJ za šolo ali cerkev se proda. Ulica Commerciale 44, vrata 10. 2201

HIŠA v Dolini št. 104, z lepim vrtom, pripravna za penzijoniste, se proda. Natančnejša pojasnila se dobe pri oskrbniku Val. Jercog, Kroglje št. 1. 2202

POSESTVO v Materiji se proda. Obstoji iz hiše s petimi sobami, kuhinjo, pralnico in hlevom. Voda v hiši. Pri hiši 1400 m² vrta 128 sadnimi drevesi. Pojasnila daje M. Gulin, obč. tajnik v Materiji. 2204

KUPIM hišo s prenočiščem in restavracijo II. reda na Goriškem ali v postojnskem okraju. Ponudbe z navedbo cene pod «Prenočišče» na upravništvo. 2205

KUPIM hišo s pekarno na Goriškem ali v postojnskem okraju. Ponudbe z navedbo cene pod «Pekarna» na upravništvo. 2206

PRODAM posestvo obstoječe iz hiše, v kateri je že več let gostilniška obrt, novega hleva za konje, govedo in prešiče, senice za krmo in steljo, 5 travnikov in polja ter lasten in soseski gozd. Natančnejša pojasnila daje Franc Jaksetič, Podgraje 30, II. Bistrica. 2177

UGLAŠANJE GLASOVIRJEV (v vsakem pogledu popolno.) Daje se tudi poduk v vijolini. Pisati na: Turrini, poštni predal 113, Trst 7. 2169

PRODAJALEC manifakturne stroke 17—18 let star, popolnoma vešč slovenskega in italijanskega jezika, se sprejme. Ponudbe pod «Takoj» na upravništvo. 2192

DEKLE za lekarno in mirodilniški oddelek se išče. Lekarna v Sežani. 2194

GRAMAFON in šivalni stroj prodam. Lado Petrič, urar in zlatar, Vipava. 2186

PRODA SE izvrstna molzna krava z dvema telicama velike pasme. Natančneje se izve v trgovini Štekar v Ajdovščini. 2158

STRUP za lisice, podgane in miši prodaja lekarna v Sežani. 53

ZALOGA vseh zdravil za ljudi in za živino v lekarni v Sežani. 53

AMERIKANSKO pohištvo za pisarne po nizkih cenah. ViaUdine 25, skladišče. 2129

ELEKTRIČEN pianino «Kupfeld»-Berlin, 12 komadov, skoraj nov, v polnem redu, pripraven za gostilno, se proda za L 7000.—. Ponudbe pod «Kupfeld» na upravništvo. 2149

SPALNA SOBA iz jesenovega lesa za L 1600. Izredna prilika. Via Udine 25, skladišče. 2131

SOBE, izbrane od L 1250.— dalje se prodajajo v ulici Fonderia 3, skladišče. 2159

POZOR! Srebrne krone in zlato po najvišjih cenah plačuje edini grosist Belleli Vita, Via Madonnina 10, I. 38

ZLATO in srebrne krone plačam več kot drugi kupci. Albert Pevh, urar, Mazzini 46 (v bližini drvenega trga). 44

KRONE srebrne in zlate, plačuje po najvišjih cenah Pertot, Via S. Francesco 15, II. 50

PRSNI SIRUP, najboljše sredstvo proti kašlju, prehlajenju in influenci se dobiva v lekarni v Il. Bistrici. 62

VREČE kupujem. Zaloga, Via Solitario 19, Jakob Margon (blizu bolnišnice). 2150

SPALNE SOBE

iz trdega bukovega lesa

se prodajajo

v spedicijskem skladišču

930

via Miramar štev. 21

A 182/21
9

Dražbeni oglas.

Dana 19. prosinca t. g. prodaje se na

prostovoljnoj dražbi

kod podpisanog suda gr. č. 1081 kuća nalazeća se u Pazinu sa okolo stoječim zemljištem zem. čest. 209.257/1/4 vlasništvo mld. Vlatka i Nika Kurelić pok. dr. Šima pod uvjetima, koje se može pregledati u sudbenoj pisarni br. 10 za vrijeme uredovnih sata. Najniža ponuda iznaša L 110.000. (945)

Kr. Kotarski Sud odio I.
Pazin, dne 20. novembra 1921.

KROMPIR

po 62 centesimov prodaja

JAKOB VATOVEC

Trst, Via Torrebianca št. 19. 944

Kartonažna tovarna 64

kompletna, z električnim pogonom, nad 60 strojev, v večjem mestu Slovenije, se po ugodni ceni proda. Ponudbe pod „Kartonažna tovarna“ na anončni zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ulica 5.

Jadranska banka D. D. v Beogradu

II. emisija delnic.

Izredni občni zbor delničarjev JADRANSKE BANKE v Beogradu, ki se je vršil dne 30. novembra 1921 v Beogradu, je sklenil povišati delniško glavnico

od K 30,000.000.— na K 120,000.000.—.

V to svrho se izda 225.000 novih delnic à nom. K 400.—, ki bodo imele pravico na dividendo za l. 1921.

Delničarjem se nudijo za vsako staro delnico po tri nove delnice v subskripcijo za ceno K 600.— za vsako delnico, kateremu znesku je treba dodati 5%-tne obresti za čas od 1. januarja do 15. decembra 1921 (K 28.80 za vsako delnico).

Delničarji, ki nameravajo izvrševati pravico do opcije, morajo predložiti v času od 1. do 15. decembra 1921 začasna potrdila, ki so jih prejeli za delnice prve emisije, v prekolkovanje pri blagajnah Jadranske banke v Trstu ali njenih podružnic v Opatiji in v Zadru ter istočasno vplačati protivrednost podpisanih delnic II. emisije.

Delničarji, ki se ne poslužijo te pravice v predpisanem roku in ne položijo odnosnega zneska, zgubijo pravico do opcije.

Upravni svet Jadranske banke d. d. v Beogradu.

PODLISTEK

KAPITAN MARRYAT

Leteči Holandec

Roman (7)

Te besede je Mynheer Poots predobro slišal. Skopuh pa se je med tem časom še toliko ohrabril in se čutil spet varnega, da mu ni bilo do tega, da bi kar tako izročil tako težko pridobljeni zaklad. Zato ni hotel dati nobenega odgovora, ker je mislil, da bo Filipa minila potrpežljivost in je skušal izvabiti iz ubogega reveža še par goldinarjev, ki bi ga vsaj nekoliko odškodovali za vsoto, ki bi jo mu prinesla relikvija. Ko je Vanderdecken uvidel, da ne dobi odgovora je začel psovati in preklinjati in je sklenil nekaj, kar je pomenjalo višek njegove maščevalnosti. Ne daleč od hiše je stala kopica suhe krme, ob zidu pa skladanica drv. S temi pripomočki je hotel Vanderdecken zapaliti vso poslopje in tako doseči zadoščenje, čeprav bi mogoče ne dobil več relikvije. Nanesel je več kupov sena, ki ga je nagromadil pred hišnimi vrati in priložil polena tako visoko, da ni bilo več videti vrat. Nato je vzel iz žepa kamen, kos jekla in vžigalo — kar nosi vsak Holandec pri sebi — in grmado zažgal. Kmalu je začel plamen lizati tudi vrata, medtem ko so se oblaki dima zgrinjali že nad streho. Filip je plaval v raskošju škodoželjnosti in kričal: «Ha, prokleti mrliški tat! Zdaj boš okusil sladkost maščevanja. Če ostaneš notri te požro plameni, če se prikažeš ven, te stro moje roke. Ho, ho, ali me čujete gospod Poots?!»

Komaj je Filip izgovoril te besede, kar se odpre okno zgornjega nadstropja, ki je bilo še na varnem.

«O, sedaj si se prikazal, da bi me prosil in beračil, toda prepozno je!» je zaklical Filip, toda takoj obnemel, kajti pri oknu se je prikazalo nadzemsko bitje. Mesto podobe ubogega skopuha, je Filip zagledal čudovito postavo, kakršno redkokdaj narava ustvari, pravcato angeljsko bitje v starosti petnajstih do šestnajstih let, ki je sredi rastoče nevarnosti ohranilo mirno kri. Dolgi dekliški lasje so bili zviti v kite in oviti dvakrat okrog lepo oblikovane glave; njene velike temne oči so izžarevale topel soj in njeno visoko belo čelo, njena rožnata lica in odlično spete rubinastordeče ustnice so se ljubko odraževale in še bolj podčrtavale izrazitost majhnega, ravnega nosu. Čarovitejšega obraza si ni mogoče misliti. Nalikovala je slikam, ki so se posrečile velikim slikarjem le v blaženih trenotjih nadzemskega zavzetja, kadar so hoteli vtelesiti svetnice. Poleg tega še lizajoč plamen in valovje dima, ki je butalo ob okna — človek bi mislil, da vidi pred sabo mučenico na grmadi.

«Kaj počenjaš, nepremišljenec? Zakaj naj končajo prebivavci te hiše radi tebe na tako žalosten način?» je zaklicala deklica, ne da bi prišla iz ravnotežja.

Filip je par hipov strmel v prikazen, ne da bi bil zmožen sploh kaj odgovoriti. Nato ga je popadla misel, da bi njegova maščevalnost lahko zahtevala v svoji brezobzirnosti za žrtev to nedolžno bitje. Tedaj je razmetal gorečo grmado na vse strani, dokler ni bila vsaka nevarnost odstranjena in se ni bilo bati požara, čeprav so glavna vrata že začela tleti, a so ostala skoro nepoškodovana, ker so bila iz močnih hrastovih desk. Toda tudi tu je bil ogenj pogašen. Ko je mladenič gasil, obmetavajoč goreče dele s kupi drobnega peska, ga je deklica molče opazovala.

«Zdaj je vse brez skrbi, gospodična,» jo je Filip nagovoril, «Bog mi odpusti, da sem spravil v nevarnost tako dragoceno življenje. Maščevati sem se hotel nad gospodom Pootsom.

(Dalje).